

Moving Fallen Decorations on Sukkot

I know that the halacha is that sukka decorations are *muktzeh* throughout Sukkot because they are set aside for a *mitzva*. Does this mean that if they fall down, I must leave them where they fell? If so, do the *halachot* apply to both Shabbat/Yom Tov and Chol HaMo'ed?

6. שולחן ערוך אורח חיים סי' תרלח סעי' ב

וכן אוכלים ומשקים שתולין בסוכה כדי לנאותה, אסור להסתפק מהם כל שמנה, אפילו נפלו (וביום טוב ושבת אסור למלטם דמוקצים הם); ואם התנה עליהם בשעת שתלואם ואמר: איני בודל מהן כל בין השמשות (של שמונה ימים), הרי זה מסתפק מהם **בכל עת שירצה**, שהרי לא הקצה אותם ולא חלה עליהם קדושת הסוכה ולא נחשבו כמותה; ודוקא שמתנה בזה הלשון, אבל אם אמר: אני מתנה עליהם לאוכלם כשיפלו, אינו כלום; ואם אמר: אני מתנה עליהם לאכלם אימתי שארצה, מהני, שגם בין השמשות בכלל. הגה: וצריך לעשות התנאי קודם בין השמשות הראשון. יש מן האחרונים שכתבו דבזמן הזה אין נוהגים להתנות, והכי נהוג בנויין התלויים בסכך; אבל בנויין שנותנים בדפנות ... נוהגין למלטם מפני הגשמים אפילו בלא תנאי, משום דיש אומרים דאין אסור אפילו בדפנות עצמן, כל שכן בנויין. ומכל מקום טוב להתנות עליהם.

משנה ברורה שם ס"ק יט

בכל עת שירצה – פירוש, אפילו כשהן תלוין וכל שכן להתנאי מהני להתנות מהן כשיפלו:

ביאור הלכה שם

ביום טוב ושבת אסור – ואם נפלו הנויין על השולחן, ואי אפשר לאכול, יש אומרים דמשום אוכל נפש ביום טוב מותר למלט המוקצה ולהסיר. והפרי מגדים מסיק דאם אפשר על ידי מלטול מן הצד לנער הטבלא וכדומה, יעשה ולא ימלטל בידים

7. פסקי תשובות אורח חיים סי' תרלח ס"ק ז

אבל ²¹ לענין להסיר את קישוטי הסוכה בחול המועד עקב גשמים או גנבים וכיוצא בזה, אין צריך תנאי כלל, כי לא אמרו לעשות תנאי אלא כדי להתיר את השימוש וההנאה בקישוטי הסוכה דרך ביטול קדושתן ... אבל לא בעצם הורדתן וסילוקם מהסוכה.

פסקי תשובות הערות שם הערה 21

ונראה דאף לשיטת הפוסקים הנ"ל אות ו' דבעצם סילוק הקישוטים מהסוכה יש בו משום ביטול קדושתן, מכל מקום באופן שמסלקן עקב ירידת גשמים או גנבים יודו דליכא בזה חשש כלל, דאדרבה כוונתו לשמור על קדושתן למען יוכל לתלותם שוב לאחר חלוף חשש ההפסד.

1. גמרא, סוכה דף ט ע"א

תניא, רבי יהודה בן בתירה אומר: כשם שהל שם שמים על החגיגה כך הל שם שמים על הסוכה, שנאמר: "הג הסכות שבעת ימים לה'", מה חג לה' – אף סוכה לה'.

2. תוספות, ביצה דף ל ע"ב

אבל עצי סוכה דחל קדושה עליהו אתקצאי לשבעה – וקשה, דמשמע הכא דמה שעצי סוכה אסורין, היינו מטעם מוקצה... ולעיל קאמר מה חג לה' אף סוכה לה', אלמא דאסורין מדאורייתא? ותירץ רבינו תם, דמה שאמר מה חג לשם אף סוכה לשם, היינו לפי שיעור סוכה כגון שתי דפנות ושלישית אפילו טפח ... ועל היותר קאמר שאסור מטעם מוקצה. ור"י פירש, דודאי כל זמן שהסוכה בעמידה שייך בה מה חג לה' אף סוכה לה', אבל כשנפלה, לא שייך ... דכשנפלו נמי אסורין מטעם מוקצה.

3. גמרא, שבת דף מה ע"א

אמר ליה: אין מוקצה לרבי שמעון אלא שמן שבנר בשעה שהוא דולק, הואיל והוקצה למצותו הוקצה לאיסורו. ולית ליה הוקצה למצותו? והתניא: סיככה כהלכתה, ועישרה בקרמים ובסדינין המצויירין... אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון, ואם התנה עליהן – הכל לפי תנאו.

4. תוספות, שבת דף כב ע"א

סוכה תניא – משמע דטעמא דנוי סוכה משום ביוזי מצוה. וקשה לר"י בפרק כירה ... משמע דטעמא משום מייגו דאיתקצי למצותה? ותירץ, דצריכי לתרווייהו, דמשום דאיתקצי למצותה לא הוה אסרינן בחולו של מועד, דלא שייך מוקצה ... ומשום ביוזי מצוה לא הוה אסרינן להו היכא דנפלו, אבל השתא דאמרינן דאיתקצי וביוזי מצוה אסרינן אפילו נפלו ואפילו בחול המועד

5. הר"ן על הרי"ף, ביצה דף יז ע"א

... תירץ הרמב"ן ז"ל דכולהו איתנהו, דעצי סוכה כל שבעה אסורין מן התורה כחגיגה, ונוי סוכה אסורין כל שבעה משום בזווי מצוה ... ובשמיני של חג, סוכה ונויין אסורין משום מוקצה